... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی

لیکوال — شهرت ننگیال

خپرونکی — فرهنگ جهاد

شمیر — ۱۰۰۰

نیټه — ۱۳۷۱ هـ ش حمل

مهتمم — پیرنور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توږاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړې جبهه يې جګړې او عمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډېره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړي وو .

خو کله هم چې دپېښنور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړېده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅېدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پېښنليك نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوې متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ-مټ خپرېږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خورلي پاتې شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او ويرلړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړېدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور به رنا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

بنکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوړ په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب

بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ځېرې

او د درېو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي

پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او

واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او

پراختیا په لوړ ځېرې چې پرله پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي

قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او برخوونکی کړی چې

کله کله لوستونکي ته سودا وروالړه کړي چې گني ده به واقعیتونه

افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال

ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو

او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو دړانه لوستونکي لوستلو ته رابولو

او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په دوینځمینه

ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمې پیل و ځو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تیزې

لگېدې لکه تیرې ستنې ، له دېرې تود وخې له څمکې تپونه ختل ، د

آسمان مخ سپېرو او خړو کو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند

مرام روان و ، دگنگ دنگ چنارونه د شمال له څپو سره دانډیښنو په تال

یوه او بله خوا زنگیدل ، دپاختې سوې کوکې له بل هروخت نه زیاتې

سوځنده او ډېر منې شوې وې ، چو غکــــــــــوبه د اسې شور جوړه

کړی و لکه چې د سیمې د لس کونو څوانانو او مشرانو په نیونه

تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزگران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ،

دخپلې خونې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو

کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې

یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او ګوښې څېرې
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لور څېړې چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د ا تاریخ خوږ کړي او بوختونکی کړي چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې ګڼي ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوایې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

هو یې تاسو د رانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړینمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د ګرمۍ پیل وُ خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړوځکو دونو پوښلی وُ د درې په منځ کې سیند
مرام روان وُ ، د تنګ د چنارونه د شمال له څپو سره داندینو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــو به داسې شور جوړ
کړی وُ لکه چې د سیمې د لسګونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې خوښې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشال تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ډېره نه لګېده
للمي حوېږي لا سره کرلې نه وې ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو په بېلې وې سپېرې او بې ... پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتېرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولې په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خټې ؟ کوروونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم ونیو ، پلانی خو یې
بېرون بېولی ؤ ، د بر کلي ملایې هم نیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ ترغوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بېروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونوکې
خه ګڼه ګونه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریننو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګۍ د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږمۍ [illegible] ته
لو او د دهقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغربو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه ویرې لېوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پېرې دربدې .

د خلقیانو له خوا دا دندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارشال‌تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او د هقانانو ته دومره د وه نه لګید
للمي حوې له سره کرلې نه وو ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتېرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د څمکې لوته داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؛ کوم وخت چې ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او ناهیلي ورېږ سره به یې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې همو بیو ، پلانی خوی
بروږن بیولی و ، د بر کلي ملا یې هم بیولی ، د پلانی کور یې بسیګا
تلاشی کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

د غه ورځېږي او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې څخه
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، څکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګونه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو او ماموریو کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ نا ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلی موټر به د ګزمې په نامه لکه ورېږ لېوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا د ډنډورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي څکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نویو حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ ، له کابل نه به د لا د لا جیپان راتلل او بیرته به تلل . دا اضطراب ، امیدونه ، او دردونه اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارو ماراتو د - تاراکونو ویره وه او له چاسره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه ، له چاسره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له څینو سره د دغه لاري دستوزو او رهبرو ناکرارۍ . د دغه ــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده ، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کوزونو حملې وکړي ، ځکه او کورونه یې لاندې کړي او د دغه کړدې ځمکې اوشته ترې واخلي . د دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهیدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړۍ پیړۍ یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او پینه ګاوندیتوب مثالي ژوند تیر کړی دی .

د سیمې سپین ږیرو او مشران هم پوهیدل چې د بلخای غونډه غونډیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې وه او بله ده کې سره راټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راسې د دغه ورلیسدني کښتې رواني وې . د نژدې ورځو له لیدنو کتنو هغوي راضي معلومیدل له درد منو او سپین ږیرو څیرو یې د یو د ول د ښیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوښې له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وږي د مستبد او کفري نظام له منځه وړلو په باره کې هم .

خو بیا هم څه ښې نا آرامي او اندیښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو کې نو او خبرو څرګندیده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لاریو ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل ، د اځل هر څه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به تو پک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر د دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستي وو ، ډیرو د کړکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه وکڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډیر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعماري

هغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسي اولسوالۍ ته د نوي حکومت کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به د ګله د ګله جيپان راتلل او بيرته به تلل . د اس او اضطراب ، اميدونه، او دردونه اندېښنې او ناکراري خپل اوج ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي داره مارانو د تاړاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاسره د دغه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله اندېښنې او له څېنوسره د دغه لاري دستونزو او ربړو ناکراري . د غـــــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عزاري د وردګو په سيمه او کوروبو حملې وکړي ، څنګه او کورونه يې لاندې کړي او د غه حرکت دې خمکې اوشته ترې واخلي . د غه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړي پيړيو يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروري او ښه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تېر کړي دی .

د سيمې سپين ږيرو او مشران هم پوهېدل او ملګړۍ غونډه غونډه کيدل کله ښت او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې به يو او بله د رو کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلسيدنې کتنې رواني وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له درد منو او سپين ږيرو يې ديو د ول د ښيز داد او خوبني رنا ځليده داسي ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسي لکه چې د غوي له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لورې موندلې وي او همدا ونې يې د مستبد او کفري نظام له ريخولی وي.

خو بيا هم څه نسبې نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو څرګندوله او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جريان کې يو ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترلي شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيرو راغوند کړل ، د اځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املی وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو انديښنو او چرتونو په سر اخيستی وو ، د رو د کر کې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماري

لومړي دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړ
بری سره پلي ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
وګرځېدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځيرک وو هغوي د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولې وه هغوي هم نور
وګړي تشويقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.
په ټاکلې ورځ يوځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جم او جوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يوځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
بېلامې شاهد وُ داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېرې ترانې يې غږولې سړي فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځيږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو او کليو اوسيدونکو توپک واخيستل
د سترګو په رپ کې يې پاڅ کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی وُ چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ دول شک او ماتې تصور نه وُ کړی ، بره په علاقدارۍ
کې م.د همدغه ورځ پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوچې وسلې اخيستې وې ډير نا ارامه وو ، د انتظار ګړۍ
ډېرې ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوي نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپانې .

د توپکو ويش لا پای ته نه وُ رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راواېستل
او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه اونا اټکل شوې
پيښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوتل د ننه هرلورته د درنو ماشينګڼو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ درزه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو **باروت چليدل** .

څو تنو لوُ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو
پر موضع زورورځي له ،، يا الله ،، سره يې پرې ورحمله کړل د يو ګيلن
پټرولو له اور سره يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره یلي لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور
وګړي تشویقول او د تاکلې ورځې رالو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زېری ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .
په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو توپک واخیستل
د ستر ځکو په رپ کې یې پاک کړل او کمربند ونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداري
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډیر نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواخیستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اتکل شوې
پیښې سره مخامخ شول په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ ډزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدینو د توپکو بارونه چلیدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع وروخیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل د یوګیلن
پټرولو له اور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسي او واره لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله را وګرځوله، ځو بیرته یې ژر لاس ونیو، خپلې پوله شوي شونډې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیوني قد مونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوږونو د ډفو امرورکړ، خونړۍ یې بیا هم کار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول هڅه کوي، د دوربین سترګۍ ئې په ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونړو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسره وبریښیده، دغه څرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سره ستر ګی راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې رنځاری سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې، مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې د یوې تیاره شپې په توره زړه کمونیزم دوحشتونو بې جلبه وا کمنۍ ترخاورو لاندې شوه، او د سهار د لمرځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وکړ.

... او تانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د ببینی په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وار خطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د کارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تیینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را پورته کاندي.

امین په خپل دود غږ د خپلې استبدادي کړکيچ پرېوه وحشیانه او مخمورانه بنه د تلفون غوږۍ را سمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه وار ونښت - پښني یې پر مخامخ پروت میز کیښودی، خولې یې سره یې په خپه کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې ټچلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس
ونیو، خپلې پولیسي شوی شونډی یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیونی قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوږونو د ډزو امر ورکړ
خو نړه یې بیا هم کار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواوو څخه د ولسوالۍ خوا ته ورځي
کوي ، د دوربین سترګې یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکو سره وپرقیدې
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د دوربین سر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره یې
ځمکه راولوید او له خولګو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او د وسې
د یوی تیاره شپې په تورو نو د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنی تر خاورو
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وو

... او ټانکونه وغورځیدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندی جوړ شوی ؤ تیلفونی خبر
ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا بیرته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندی .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کرکجنو پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه د وه
وار ورښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خولې دې سر یې په څیره
کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج یې تمثیلاوه - غزولي ښښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تنور ژبغړانده لمبو د هغه پر تندی د ویرې او شکست خولې را ماتې کړی وې .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او بیدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د مقابل لوری خبره وررېږی کړه او له دی خبری سره یې غوږ په دیر زور سره پر تلفون وروغوړځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پر یړی غوښې یې داسې تکی سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړیه رګونه یې پړسیدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ئې راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو - بد مستو ګډ و نکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ل ته پکه او خپ خپ وکتل - اویو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میخوړک پوه نشول ، خو د ومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د څپو په کومی کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او مځې په سینه لاهو ورته بریښیدی - یو وار یې ځنوڼړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بمباری وکوی ، یو مخینه ونړی ته به لاس اچوی - خوک دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت د خونړی او بی جلبه واکمنۍ طغیان تکرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا ته امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د مغشۍ غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او د یوی ویرې ناوړی پیښې اټکل یې کاوه .

امین په ویره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې - ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولی ښتنی یې راتولی او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخوږی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېری او شکست خولی راماتی کړی وی ·

د امین غږ نور هم ده او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او ریدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې · ژر یې د متقابل لوری خبره ورپری کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په ډیر زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبایه د بهرنیو چارو په وزارت کې د پیښنو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پریری غوښی یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړی رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعی پر دغه ناڅاپي بدلون پوه شول، خو ژر یې ورکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل · · · که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته شوی · · ·

امین د اندیښنو او ځرتو په سمندر کې د څپو په کومې کې ډوب ډوب

کیده، خپلی هلی ځلی او هڅی په سیند لاهو ورته بریښیدی ـ یووار ـ یې خنونړی جذبات راولنړیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې به بمباری کوی، یو مخینه وژنی ته به لاس اچوی ـ ځوک دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او · · · مقابله وکړی · · · ·

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بې جلبه واکمن طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټی کړی ·

* * * * *

سبا رسمی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په ماڼی کې حاضر ؤ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه، موظفین او محافظین د هغه غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو، او دیوی ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه ·

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او خلوړ تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خو تکیده - څیر ویې دیې غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله ، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خولې ئې سرې یې داسې ښکاروله چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری ، او د خپل د ننیز واو او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر مېز شا وخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ده یی بیړې او وارخطایی په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپیدل ، له ډیرې وارخطایی تر دراپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د ترهکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو ، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې پوولس نزه توپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمېرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه مونږ ته ندی رارسیدلی ...

امین ... مېز په سوک ووا هه وې ویل : ماته ووایاست چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی .

محمد دوست : صاحب مونږ څه خبر وو . د ګورال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړی او کانحرني یې هلته اخیستی . مونږ ځکه پری باور او داډه وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیې چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پارونه او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی ! امین بیا هم په خپل سوک له مېزه ... تېر کړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره وږیدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسو له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلاب !! دیدا و درک مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شی . حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښې په اړه د -

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکری انضباط تر څنګ یوړ ود خپګان او تأثر تری خوتکیده - څیر وي دیوه غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدی سره یې داسې ښکاروله چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، اود خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر میز شا وخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دیری بیړي او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منې پاڼې رپیدل، له ډیری وارخطایۍ تر د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو
د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ټوپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یو ولس نژده ټوپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوك ووهه وې ویل: مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړي ارکانحربي یې هلته اخیستی. موږ ځکه پرې باور او ډاډه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم څپل سوك له میز ته پورته تیر کړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوك د چاله ناببره غږ سره ویریدلي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مه کوئ انقلابي !! دید او درك مو کمزوري دي. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

امين د حالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکا ، له خيرو او خوږ منو سرونو يې داسې بريښېده لکه چې د پېښې مسئوليت پرې ډېر درونده والى کوي - د سترګې په ميزکې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهديدونو او اخطارونو په ګيږ داړکې درويستې پريکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو سرتي هوايي قوا ، زغروالې ځلورمې قوا ، بالا حصار او قرغې نه ميوګډ لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه ديږيد پروګرام او نقشه تياروي - نقشه به په ځلورم ښمبر زغروالو قوا کې د مؤظفو روسي مشاورينو له نظره تېروي - منظوري به يې اخلي او په عمليانو به پيل کوي - داسې دقيق او مرام خيز عمليات چې يو اشرار هم ترې ژوندي پاتې نشي .

امين پريکړه يو ځل بيا د غوسې او تهديد په يوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورجاېرانه پوز په سيولو سره له ځايه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بيړه پورته وغورځېدل . د تلو پر وخت يې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زياته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقيقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بيايئ او ماته به مفصل معلومات راروسوئ ...

هغوي په مړو سترګو يوا ځي دومره ورغبرګه کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو يو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک يې خپل پولادي غابنونه ښخول او د سړک زړه يې څيراوه .

هو ! دکابل دونو ، بوټو پيانې چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زيات يې د استوګنو زړونه د کمونيزم ناوړين مروړلي وو - له خيرو يې ډېره ژوره خزن او اند يښنو د وک پورته کيده ...

د شين دروازې او اسمايي غر لمنې بيا د يوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غيرتمنانګراتاو کړي وه - او داسې ايي په خپله غېږ کې نيولي و لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شير پور کلا يو ځل بيا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نينه نينه کيده بالا حصار بيا هم د يوه بل نوي ناتار او وياړلې مقاومت ننداري ته سترګې په لار و ، چې چېرته بيا کوم بل نوي " کيونارې " راوپرځوي او کوم بل " شا شجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکا ، له خیرو او خوږمندو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت یې پرې دیر درونده والی کوي . د تولوستر ګې په میزکې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیو دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې د ښه به د کوماندو ټرتي هوایي قوا ، زغروالي ځلورمی قوا ، بالاحصار او قرغې نه موکد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریدپروګرام او نقشه تیاروي . نقشه به په ځلورم ښمبر زغروالي قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوروي به یې او اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراحیز عملیات چې بیا اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي .

امین پرې کړه پر حل بیا د غوسې او تهدید په ډېر وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځا برانر پوز په سېولو سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډېره بېړه پورته وغورځېدل دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترو کې صاحب ته ځم تاسې به په دېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راورسوئ ...

هغوی په مرو ستر ګو ساعي دوه مره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټونو پیانې چې څو مره تازه ګرمی زمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوکنو زړونه د کمونیزم ناوړین مرورلي وو - له خیرو یې ډېره ژوره خزن او اند یښنو د وک پورته کېده ...

د ښېر دروازې او اسمایي غر لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ناجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ ټکېزا تاو کړې وه - او داسې ښکارېده چې په خپله غېږ کې نیولی وي لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي . د ښېر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ننینه ننینه کېده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ورپارلي مقاومت ننداری ته سترګې په لاره ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کمیوناري " راوپر ځوی او کوم بل " شا شجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل « مکناتن »
د خیګر خیرولو ته نوی « اکبران » راوړاندې
کړل . . .
تنګیو نوری هم خپلې زامې تینګولې چې څوک بل « برایډن »
تری نیم ژواندی ونه وځي . . .
د زرنګاو پارك عونډی بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتي آوازته غوږ نیولی و . . . او د استعمار – کمونیزم
فساد او استبداد پر خلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې را تازه کړل .
کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاری او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمېښتونو ګړښې په ښنه کړلی .
په همدغه وړ یوه زړه بوږنوونکی او دوخ ټاروونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پر تکیه د پاخیدلی ولس د انقلابي هوډ ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره ونیوه او هلته . . . . .

... او هلته چې د الله اکبر نارو
د تیارو زړونه ځیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو نو سره د زړورو باړنو
لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی . د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه
او زغورونده سبا وون ښنبی ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمې د زړه ځیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

هغه
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکی بنه نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا دخپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»
دځیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندې
کول ...

تنګیو نوری هم خپلې رامی تمینګولی چې څوک بل « برانیډن »
تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك عوندی بیا دهیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
دتکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و ... او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې دمبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه دهیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کړښې په ښه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ځپوونکی حالت کې
دکابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو دتکوین لپاره دتا نکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې والله اکبر نارو
د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره دزړو باړونو
لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه
او ژغورونده سبا رڼا نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

هغه
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی ښه نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوروونکو خپله کمزوري ښکاره کړیده.

دغه سهار غازیان وختي د ونو په څانګو کي د خوشالی د اتڼ نغمي پورته کړي وي - په دې سرو اوجگو ګي له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسي ښه ورته ښکاریده لکه چي د توپ او ټوپک جنګ کړي ؤ لکه چي د تول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د ټول عمر غوږونه پرانیزي.

د دغه ګمبخ سپیده چاود بل ډول ؤ - دروند ؤ او هیبتناک.

خوږ خوږ ؤ او اوږد ښکاریده.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او له وږوونکی غږ داسي خوږ په زړه ولګیده لکه چي د سري په زړه او رګونو ننوتي، ویښ نه کړي او د ملي ډیوي او زنده ساه ورکړي او بی خوبه بی له بیداروي - جذبې او ولولې بی نوي هم راپاروي او زړونه ته قوت ورکوي.

د دغه سهار د لمرځرک ځلنده او طلایي پلوشي له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګي وي د لمر ځرکي د دښمن تورو نږونه ځیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د ډیډ او دوام ځرګندوي.

پی له غوږ کړي وي.

د دغه سهار له پلوشه ارنه په خوږ ښکلو ډیرو سره پیل شو - ستوري یو بل ته د زړو دو د شال الوتنې د کاغذ نه ادبي ارزونه سپړلو ته لیکه کړي وو؛ په شوندو او ژبو د ځرګندو لو د ډیرو نویو او مینه ناکي خبري کړې دي.

ACKO

سپینه نن راټولیږي، ته کاوه ښکلي خبري ګپ په ډېرو تیرو کي او پي ښکلي له یو بل سره تندي جنګول.

د سپین دوه او غاره ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سيخ ولاړ وو.

د بریښنا د نا بریکي په نهر کي ګپاتو د او بولو لټ ته د نن ورځي د یادونې شندارې ته پرله پسې غوږونه ایښي.

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناک هیبت او صلابت ښکلیده - لیري نه د اپرون و آبله ورځ موږ هم دغه وکړي لیدل او ټن موله نظره تیرول ډېر زیات تغییر ترې بریښیده.

پرون ته ټولو بزګر په اوږه بیل او کلنګ ؤ او وچو شوندو او سپینه مخ پی د بدې ورځي تصویر ورانډي کاوه، نن پي پر اوږه یوه نوي ورځ د ایماني برتم او ځواک ښندار ښیېلوله، شیري پی له ډېر اوږده غموړنګي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال ورانکي ځلیدې.

نږه وړونکي شنداره وه - پاړوونکي شنداره او مینه ماتوونکي. نږونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځایېدل تابه ویل په کاشناتو کي له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هرکمر - هرې ځانګې او هرې پاڼي د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چي د سپینه د ځپو آوازونه به د زړو کوله غاړو

او څوونو ته خپله کډه بار کړیده؟

دغه سهار رغانو د پر وختي د ونو په څانګو کي د خوشالی د اتڼ نغمي پورته کړي وي - په دوړو سرونو اوچت يي له يوه ښاخ نه بل ته توپ کړ - داسي شور او زوږ جوړ کړي وُ لکه چي د تول عمر له پاره همدا نن تراني غږوي او د نوره غوږ پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول وُ - درونده او هيبتناک. خوخوږ وُ او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لوړوونکی غږ داسي خوندور لګيده لکه چي د سري په زړه او روح کښي ننوتي ، ويښ زړونه يي لا بيداروله - جذبې او ولولې يي نوري هم راپاروله او تونده کولې.

د دغه سهار د لمر څرک ځلنده او طلايي پلوشي له بل هر وخت نه بريښنده او ورځني وي - د لمر څرک د دښمن تور زړونه خيولي وو او د آزادی او پر ميال مقاومت د پيل او دوام ځرکښي يي انځور کړي وي.

دغه سهار له بل سهار نه په خوا نيات توپير سره پيل شو - سترګي يو بل ته د ويلو د پرخاڅ اوښکي د پر ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو؛ په شونډو او ژبو د خرګندولو د پرې نوي او مينه ناکي خبري ګرځيدې.

ACK

سيند نن مړام يون ته کاوه ځکه خو خپو يي په ډېرو تيزۍ او بي صبری له يو بل سره تندي جنګول.

د سيند د اړو غاړو ته د تک د تک چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سي ولاړ وو.

د بريښنا د نابريکي په نهر کي کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځي د يادوني ښندارې ته پوله پسي غوټې او هلې.

د خلکو له ګڼې يو دول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه د اپرون و آبله ورځ موجي همدغه ورکړي ليدل او نن موله نظره تيرول د پر نيات تغيير ترې بريښيده.

پرونځ پريوه بنځکي پر اوږه بيل او کلنګ وُ او وچو شونډو او سپيره مخ يي د بدې ورځي تصوير وړاندي کاوه ، نن يي پر اوږه يوه توره بيې د ايماني پرتم او ځواک ښندار بنسيلوله شيرې يي له پراوږده غمونو انتظار وروسته د يوه فاتح وصال و ړاندي ځليدې.

نه ورونکي ښندارو ه - پاړونکي ښندارو او مينه ماتونکي. نهرونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کي نه ځايېدل تا به ويل په کاشناتو کي له يوې مخې ساه او روح پوکلې شوی - له هرې تيږي څرګر - هري ځانګي او هرې پاڼي د آزادی او خوښت تراني زمزمه کيدې او چي د سيند د ځپو آوازنه به د زرګو له غارو

اود کوم مجاهد دخوښې لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غوڅې
دخونړۍ کوډتا دیوه یونیم کال په ترڅ پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی ؤ ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط ډیوه دروند امتزاج ځلیده (وړانګې) - له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونه او له متوقوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او دخپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لاري پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ ؤ تر څو په دیل ځای یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ژنکون ایښی ؤ او له کارتوسو ډك کتاروټونو یې دلمر له وړانګو سره
یو ښکلي شغلي شیندل ، څېرو یې د ایماني پرتم او عظمت ننداګې
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کلې بلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا بړ ویل چې په هر سړي کې د محمد جانخان
روح غځیدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو ویو دیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځغلندوني
وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځکه له کاه دانې نه راایستلې - بل
به یې دوچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي ؤ ، هغه درېم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتي پروخت نیولی ؤ - او هم دا رنګه نور یې هم
بې له پټو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي وېښتابه سمبال . - او دجهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په کده یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخونبې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولیې
دخونړي کودتا دیوه یونیم کال په نوره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوړکړه د داو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفرځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواګي ځلیده - له سترګو مینه - له زړونو اُمیدونه
او له زړونه او له متو قوت او مهابت ووریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې پرانیستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره
راغونډ ټولتا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - توپک به یې پر
ټټکون ایښي و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د لمر له وړانګو سره
بریښنا یېزه شغلې شیندلې ، حشیرویې د ایماني پرتم او عظمت غمازي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل ولوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ
تلپاتو ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د تورو او سرلوړیو د ننګ

د ننګ ځلې یې ودانول .

د قهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه څواره وو
د پټ پټکي په سرونو ول ول پرانه وو - او له عقابي سرو سترګو
یې دیوه زړور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په هر سړي کې د محمد جان خان
روح غزېدلی، هغه را ژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو ویښو دیوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ځاله کاه داني نه را ایستلي - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تینتي پروخت نیولی و - او هماغه نور یې هم
بې یو له پټنو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي ټیټ
ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکا غرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . د غبرګ په توګه ـــــــــــــــــــ به
پـــــــــــــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو
قیادت ورتسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علما و څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
د غلته سرې ته ثابته شوې چې د ولس له منځه راولاړشوې قوت

کولی شي د د پرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو ته چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د پرې خولې بهولې وې بوسیالې
وخېژي او ببیمېږي . او د اسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسېدلای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه » .

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باد ار په
لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوبري د لاري یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په ځمان کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د ځادر او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او کره ورېزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه دګناه مطابق جزا کانې
ورته کل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حیدر
او .... دغبرو په توګه
پسـد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .
که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .
قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستي کېښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د روس له منځه راولاړ شوې قوت

کولی شي د د بېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو ته چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د بېرې خولې بهولی وی بوسیالي
وبخښي او بریمن . او د اسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د د بېرو
سیاسیونو د عمرونو ملي څلې نښې ورپسې رسیدلی . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه .»

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتیه کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دپلوماټانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول
او دلته یو بېوزلی - څپل شوی - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوخالي او برې د لارې یون کاوه
هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .
او دلته په ولسي جامو کې د څادرۍ او د رانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .
هلته ټانک ، - برق او اور .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې
ورکړل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دیکې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانکې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ما شومانو به وړیښې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو سپین ږیرو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډ رسنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کرښې یې په نښه کولې .

د هیواد هو ډېره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کړیو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او بوږنوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښداره د خدای د سرتیرو بندګانو له ځیرو وړیښو - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړ قیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی ښونکی روح راوپاریږي او په حرکت یې راولی - نور ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښش لاس د دښمن پروسپیزو او برجوړو بار کونو او پخو تأسیساتو ورو خیژي - د کولیو باران او د اورلمبې ډزې نخی ناوبولي او د خپلې توري د عظمت توغ اوچت کړي لو ولې ریوي - څومره دادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروراندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړۍ د یرستراو ډېر لوی شیطاني او استعماري اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - وړاندې - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسې ژوندی بیلګه وځلوي او سپېڅلی تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم (ترلیاتي) بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو کرو پینه دېڅې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وریښمي د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین بږو بخڅو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشاروللو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ننګه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمس بر پوخ سنګری او هره تیږه یو نه شریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره خوره د دښمنو د کسکریو د رغریدو لیوال - ځوره نره ویړونکی او بوینونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندلو د خدای د سر تېرو بندګانو له ځيرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له مټو یې د پیاوړتوب او ځواك دولت سرهسك كړي - له ستر کو یې د ایماني پر ټم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپونکی او آزادي بښونکي روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپینزو
اوبرجودو بارکونو او پخو تأسیساتو ورو خیږي - د کولیو باران او د اورلمبو ډځمی ناوړولي اود خپلې توره د عظمت توغ اوچت کړي او وايي رېوي - څومره د اومنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسره ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شایې د نړۍ د یو ستر او یو لوی شیطاني اقتدرت (واستعمار) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بېلګې وځلوي او پر تولنو کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي.

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندکښي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (تر لیاق) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزۍ پر ټاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې ورېږې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په څېرو کې یې لاړې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د هغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د کولو د لمبو کړیښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پټکي، د کارتوسو د ک کمربند او د ټوپک خوږې شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته ځېرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول، د ډزو د خوب احساس او دورو، کړدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې د ښتې د دوه لاپې پر سر چې پخوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموسره به د غنمو څپې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اوږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې دپاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانږدې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرګونې ننداره تر سترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوې وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شویو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولي وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میتنګ جوړ کړ - غونډه یې د سیمې نقشې وغړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول.

... او یو ځل بیا تر توپانو وړاندې
چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پر ځاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کرېږې ورېږې لیکې ایستلې وې چې د ورو په خیرو کې یې لاړې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کړښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته څپېړه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او ډوډو ، کړېدونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د ښتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به لمه غمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غمو ځنې لکه دیوه مستانه اتڼ چې بیوه مېله خوا [خوځېدې] خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اور د کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانودې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کېده .

اوس نو ښایېدله چې د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هر څه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څو ځایونه په ګوته کړای شول . دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وټاکل شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج راخيستل شو- د غازيو غږونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه
تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرې شوې او د تيارۍ او حرکت ونډو ته
اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرک نه د خام سرک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام
سرک نه د دوړو بړبوکي راپورته او پر دوړو پيل وکړ ، ګرده لاړې يوې او
بلې خواته وزي کولې - د صاحب منصبانو پر ځوړندو بريتونو د تورو دوړو پرتې
بې پر بل پسې غوړيدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره
نقشې ليکې ايستلې   داسې لکه چې پرخپړو يې د سيمې د نقشې کرښې
کښل شوې وې او پايې د دوی د رسوايۍ او ماتې لارې په نښه کړې
وي

د پولادو اوو پېتو مقابله پيل شوه   د ايمان او اوسپنې وغره
ونښته .

کوله وچليدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکې وغورځيدې
او اوورونه واوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه
ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت اوښه تود روان ؤ ، مجاهدينو د کمو شاته
سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط ا ن بار ريې وزې کولې ، داسې چې کارتوس
يې بايد بېځايه ونه لګيږي - د وړ دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګوليو ونه لګيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ
وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه
وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې
داسې تنګ شو چې زړه به يې ورسره سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه وزو په نه شليدونکي تسلسل کې د مجاهدينو
د بړې تنها ر داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف توپې مرمۍ يې په شا
شړلې وي .

* * *

درې ورځې کيدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بودا ګانو- ماشومانو
او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تيره له- سهار به چې لا لمر ختيږه نه وه
وهلې نو د غرونو خواته به د وړه او تورسرو بيره شتوره ليکه
خوځيده .

تر اوچې کلي ته راورسيده تولوري يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي
محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راو ګرځول - له کلا بېګا ټول
کسان وتلي وو - خو هغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول
ډک پاته وو - تردې چې په ښارو کې د خوراک د يګونه او کتوی هم سلامتي
اينبې وې .

د هرځین جاج راخیستل شو- د غلاو غرونه بیا پورته شول ، د خیټ راپورونه تبادله شول ، د ورانګې تک خبرتیږ شو او د تیاری او حرکت ورځ وستی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپتر له پاخه سرك نه د خام سرك لوری ونیو- تانکونو هم له خام سرك نه د دوړو بربوکه راپورته اوپر دوړي پیل وکړ، ګرده لاري یوپ او بلې خواته ډزي کولې - د صاحب منصبانو پرڅوندو برښتونو د توري دوړو پرتې یو پربل پسې غوړیدې او د خولو لیکو یرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکی ایستلی داسې لکه چې پرخپرو پې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوي وي اوپاپې د دوی د رسوایی او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوږینو مقابله پیل شوه دایمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - تانکونه وغورځېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه ولوریدل .

د یوې خوا وسله یوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه تانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او نیمه تود روان ؤ مجاهدینو د کمو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډیر احتیاط او باوري ډزي کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولیو نړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې وچوه سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدو نکې تسلسل کې به د مجاهدینو د بریې تسبار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دریې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوړا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تېروله- سهار به چې لا لمر ځېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو یوه تتوره لیکه خوځیده .

تراچې کلي ته راورسیده تو لوړي یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلی وو کورونه تول دك پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك دیګونه او کټوی هم سلامتي اینبې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ ځولې وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپکو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو څخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپي انداز پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیونه یې په خوړا وحشت رااېستل او موټرونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا سترې دروازې ته وېنا میټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم ډېر شیونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ورسره بنسبودل.

د خلکو د تیارو په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوي د غېچ اخیستلو له پاره بېګناه وګړو ته لاس واچول شو - د بېکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک و نه لګېده.

له کورونو چې تېرېدي - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت مېندلي قیمتي شیونه یې ښخ کړي چې هغه هم په خړوړو ځوکې تول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخورونو نهرن ولاړ وو د ټوپو سترګو او ټانکونو له ډزو. ژوی هم پرې شلولي بوله اوبیل ځای ته تښتیدل خو ورو ستره چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخورو کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان ورانډې چې پتیا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاړې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او
بریدونو له اخ او تړخ نه غوږځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره تړې پاته
وو خو د ټوپلو زخمیانو یې نو هم پر اعصابو تېرې چرې نیستې.

کلي ته په رارسېدو تانکونو څه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه
ساختګي ناتمامه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ورایله شول، کړانبیه ځېږونه یې په خورا وحشت را ایستل او منځ کوټې ته یې
اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته وینا میتې کېښودل او اور
یې ورته کړ - کلاپې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې ځېږونه ولي تل حتی د بېوزله کورنیو د یوې
غوا ژیړ غوړي یې هم ور پسې بښېبودل.

د خلکو دتیار په تړغ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غوج اخیستلو له پاره بېګناه وږنو ته لاس واچول شو - و بېکسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تېرسې - او ماشومان غړونو ته ختلي وو دلک کورونو
تړې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی او خپل تمتې ځېږونه ایښي کړي
چې هغه هم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروبنو نهس ولاړ وو دتوپېسې او
ټانکونو له ډزو. ژوبو هم پرې شلولې بو او یو بل ځای ته تښتېدل
خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د پړو سختو

ډزو او بمباریو په وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په
شا و خوا غرونو کې ور او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر
او الحاد پې ننګه بر پېځو ته د شهیدانو د انجام ننداره وښيي نو هغوی چې په
سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندي چوپټیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې   څخه په تیزۍ سره ځېله لمن ټوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره ځپلې وروسته ورانګې ځنګلونو ته او اوږو ته   غونډیو سره یې ځپله سرې بخونه رڼا په مخ ښکلې کړله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د نګې ولاړ وو او په دې غرونو د خپل هوا دوی رونو او ویاړنو نندارې کاوه، سرې هسکې کړې او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې دېره بریمن خوشبنت از انګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه ډله لیکه د غونډیو له پاسه ځګېدله او کوزېدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب ځرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې په ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې.

دوګړو یو جوړګ او بهیر له ګړنګونو او لارو د یوې نقطې شاوخوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښتو له بسکالو سره دلاې په اوږدو کې د کوهونو له لامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده. د کلیو ځنګ ته د ماشومانو ویې وریې دلې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ښکاریده لکه چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیزه تود بریښ تمثیلاوه.

د ماښام د لماځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وې وزګارې شوې چې د تورکو د ونو تند ریزو نارې دتیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ونو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر تر پاني کیده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کې مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بڼکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو دلګښې نه درلوده، دوبړي او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کیده.

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله سره نښلیدې.

مجاهدینو د ریو خوا ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سهوه دامن بریې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه خوره ځنډه دوهره د مجاهدینو بریدونه د بریې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې خوره تېنګېده له دښمن لوري اولسون ورکېده.

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګلو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړی وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ نلي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړو وږو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلارې په اوږدو کې د کوړونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ورسره غبرګیده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوښو بریښنا بیزه تود بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوړونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د ټوپکو د ډزو تند ریزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کربنې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپانی کیده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډیره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ، مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلی هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې راوستی و .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه رنګین ماحول هغر بخوانۍ دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کیده .

عسکرو په ډیره ستومانه خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډیر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لورې د مرد کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا نغښلیدې .

مجاهدینو د ریو خواو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه څو مره پخېده دو مره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لورې او لوږن ورکیده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو تر منځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکو لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ ویرې ترې لاره ورک کړې وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول. او په پای کې به یې ټول ذوق او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټیلو او وهلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د بېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پرتهتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر مرګونه داړ او بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پر کړو کړو خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل یې د وراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل را اوښتل.

سیند نن بیا مړاوړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خوړنده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ولاړ په ولاړ کراریدې - د ټینښتي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه هڅه ورته پیرته وه او هغه د تسلیمیدو هڅه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډبفراینده لمبې ترې چارپېر شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس څکوتو ته ورشي څه لوبې او

غرېږ به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هوټل بهرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي.

د پیرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلا یې پر ځمکه کیښوده، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمځه میدان ادا کړ.

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پېښنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتۍ توروونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوکګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او ډېرلو سراوه او یا د شاوخوا په کلو او کوروونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو شیې د ډېر مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تنټر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کوکړه ډار بې غیرتی او شرمیدلي ماته په کرکه کتل خاندي او د مجاهدینو خوځنده سپوږمۍ چې پل په پل یې د ورانده ټیګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل را او ښتل.

سیند نن بیا هراړ یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې وار په وار کراریدې - د ټینټي تولې لارې ترلې وې د مقابلې توان سترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بیرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېرانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهرېدلي ولس لګوتو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېرته زیاتې او سختې شوې.

چېرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پیرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلهې پر ځمکه کیښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوتول ولس د ورور ولۍ په مزې سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو. یوې خواته به چې سړی کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ورته ښکاره شي ... بر ښېپنبېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې. خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو داند ښېنو پر ژبغرانده اورا اوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ و ولایتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې نو هم لا په دغسې یوا مناک او ډاډمن چاپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په دغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جگړه کې وي ځکه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځښت له بولۍ دولسونو ترمنځ رابېلې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وګړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د بیت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غیبي حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بېلګه نورا لږ میندل شوي چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نه لیدل شوې او په عادي او آرام ـ چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زړکونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوراو کرکیچ محځه چې د وړه ټولولي او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او او ړون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکر کاوه چې دا کار و نه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرار داد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تیا کل شوي او خود ځواني «ملك» په بنه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتۍ نه وي شوي بلکې زما هدف د هغو میا تو لوړی دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي.

* * *

د سیمې بریدونه تیا کل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته د مجاهدینو ورو ستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو څو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خو د سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت د ومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وې ښکنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونښلي شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو، سپاللو او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوږدون سنګرونو ته رسول کېدې داسې چې نه یوه ورځ پکې څنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپینږیري مشر ټاکل شوی و، خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول پخواني د خانانو او ملکانو روست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړه دیموکراتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړنګونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو ورو ستې پایګاوې چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول تر څنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې تر نورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غځېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

د غلا نخه هم ونيول شوه او هيڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حيثيت ته صدمه رسېدلې وي عجيبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه ورنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بينۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفين هم ديوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د ليونتوب او د ګوند بازيو بزکشيو او منفي رقابتونو د سيمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمينان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا يې نظام يې د ګوندي مسابقو او ګونديو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سيمه کې اسلامي او بنستون دڅرونداله دعادي حالت د استقرار او پاينت تر څنګ د يوه بنيادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دو مره چې په غوجنګونو کې د سيمې د نبوونځيو وداني روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابريکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خيره نه وه وهلې . . .

يو ځل بيا پر سيمه ديوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبرله کابله راورسېدلی وُ داسې چې له ميرويس ميدان څخه تر ارغندي پورې سرک تپول ټانکونو او نورو پوځي وسيلو او لاريو نيولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه مياشت وه زما په خيال چې ۱۳ مه روژه وه، ملايانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدينو ته د روژې خوړل روا دي . خو يوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې يې څه شک نه درلود خو خوړل يې د ځان دپاره شرم او يو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی داسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګران ، دادولس اعتقاد وُ او ولسي اګليزنه .

لمر لانه وُ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د توپ درانګ آوازه اورېدلی وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خويندو او ميرمنو له خوا ډېره ټينګتيا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خو د

د غلاغخه هم ونيول شوه او هيڅ داسي پښېنه ونه شوه چي په هغه کي دې د چا مال او حيثيت ته صدمه رسېدلې وي عجيبه خبره خو دا ده چي پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالي او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کي دغه ګردي ربړې او اړي شوې بنکاربدې، پخواني د ښمني او بد بينۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفين هم ديوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چي وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د ليونتوب او د ګوند بازيو بزکشيو او منفي رقابتونو د سيمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمينان فضا تر د برېد ګرد جنګره او هغه شورايي نظام يې د ګوندي مسابقو او ګوندي و د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سيمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاېښت تر څنګ د يوه بنيادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چي پدغو جنګونو کې د سيمې د ښوونځيو وداني روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابريکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

... او سهار لمر لا خيره نه وه وهلې ...

يو ځل بيا پر سيمه ديوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسي چي له مېرويس ميدان څخه ترارغندۍ پورې سرک تهول تانکونو او نورو پوځي وسيلو او لاريو نيولی وو چي مخ په ورانډي روان وو .

د روژې مبارکه مياشت وه زما په خيال چي ۱۳ مه روژه وه، ملايانو فتوی ورکړې وه چي مجاهدينو ته د روژې خوړل روا دي . خو يوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې يې هيڅ شک نه درلود خو خوړل يې د ځان دپاره شرم او يو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چي دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکاربده له د ښمن سره له جګړې هم سخت او د تانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا دولس اعتقاد و ، او ولسي الګيرنه .

لمر لا نه و ختلی خلک له حوما تونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چي پرون دقوي درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خويندو او ميرمنو له خوا ډېره ټينګتيا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خود

هغوی همدا اټوند وُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کبنتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړوشویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګرې درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول ترېخ او پاڅوونکې کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګۍ پورې د جنګېدو هود.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکرۍ انضباط او نظم څخه تصریح جملې ووېلې او دحرکت بوله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده دشورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دبې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و یرولو نکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. ښېل نظم او نظام پکښې چلېده - ښېلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو دحملې دمخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلی او څومره به ستومانه وُو، په مخونو یې دلارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړي وو خو دستومانې نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو ناڅاپه ډول له جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې فکر نه وُ وو سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ټوک وسله وال دښمن دزغرو الوتکو او ټانکونو په ملاتړ ورته راروان وُ

هغوی همداڅرنګه چې داسې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټونو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځکه چې به شاړې پاتې شي. کېنتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبور دي. د خپل کار سامان او وسایل پې برابر او روان شول،
خو دوه مره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي. هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګاڼګری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و. له ستړګو یې یو نوې او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون
غوږی یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکری انضباط او نظم څو مختصرې
جملې وویلې او د حرکت بولېدې ورکړه.
د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه دباندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډ غرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پټمنو استوګنو د ځورولو و ېرولو نکی مرکز و، داڅه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. یو نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې څېرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورن نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او را تلل او
په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.
د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین را ورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښښه ناسته وه - دوی به سترې و وخو د ستومانۍ
نښې نه یکې لیدل کېدې - دوی یوه ناا ند ولې جنګ ته روان وو خو د په شاټک او ماټې
فکر نه و. وو سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورتېږدي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا تر غاښونو پورې وسله وال د ښمن د زغرو، الوتکو او نورو په بهیر کې روان و،

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتې اېښلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غړار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - ګولې وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلي چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن د زړه د لې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوږ په بستر وکې راکښېناستل - د پوښتنو په ډوک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پورته کړل - په پټه خوله یې یو بل ته څور څورا وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي د اوبوس په ډزو به یې کورونه ړنګ وي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي....

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی.

هلته جنګ ښه نوډ روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درندو ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد - سړي به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څوک کوم کاڼی به هم اوره شوی وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ټنشو د اسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختی د دښمن پر بدن ننوتې وه.

ښځو خپلې کاڼي چې د پښتنو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولي - چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوې چې دکورونو د زېرو غورو په لوټولو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د وکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تېښتي لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځول او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی د بې ایمانه ترټکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای ته

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنی اېبلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښنو پلی یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه، کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورکولی واوروله.

سهار لېرلا څېره نه وه وهلې او د دګوغرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کربنې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریېې د ټانکونو سختو ډزو ځکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس دد ښمن دنر یه لی او وارخطا موقف څرګند وی وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ما شومان دخپلې پېبستر وکې راکېښنا ستل - د پوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پته خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د بر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي د اوبوس په ډزو به یې کورونه ړنګ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توره وراندې تېره شي د هغوی د سر خطر دی .

هلته جنګ بنه ترود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخوکې دد ښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درنده ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوم کانې به هم اوره شوي وي او ځکه به پر بل مخ اوښتی وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډزشو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو کولی به وختی د د ښمن پر بدن مبنتی وه .

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړی روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نو زړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوړې ځکه که توره راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رڅه کوې چې د کورونو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو ځکه په ټول قوت سره روانده وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د ښمن له و یشتلو څخه د وزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند را کوي او همېشه به یې دد ښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بې به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په وړک غږ به یې ویل: ما ته یې د کولیو په باران کې دوی د بې ایمانه تر پکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښه کوم خوداې غيرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هريو په شا لګېږي هرمردار عسکريا صاحب منصب چې ګوری نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب کين لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته يې وويل که مې سترګو کارکولی نو د ساعت عقرب مې يې په نښه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټانک، لاری او...... يو ځانګړی ځای په نښه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بيله دې يې هيڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبرچې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر و منبت چې د ټانکونو له منځه يو دزو اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دوه ورځې بغرانده او چاودنه (اوس) شخته وه چې نژدې ټانکونه او لاري يې هم مغلبه پنځلو لمبوکې واخيستلی او د نورو چې وس کېده اولاره يې ايستلی شوای نو بيا يې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تبنېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دوه ورلو يه کړي وه چې: پدوی له خاورو خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې باران نه چلول.

... او: په جرګومرکونشي کار تمام

د خلقيانو له ځګړې ستومانه او نهيلي حکومت د به ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځينې اقوامو ته د هغوی سپين‌ږيري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغو ته چې په کابل کې يې د ورځو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموريتو نوموته نيول شوی ؤ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان ميلمانه شوی نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د ماموريتو د دودی خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو د لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پيمان چې يو امينې خلقي او لکه (امين) د مارغوندې ښايسته ؤ د

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته یې وویل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لارۍ او...... یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه ډزه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مړک د جبهه خاني پر موټر و مښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داو لمبې دومره ژېغراند ه او چاودنه ئمخته وه چې نژدې ټانکونه او لارۍ یې مهغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له خلاو و خوا و او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کوم هری ډېرېا، هرې او في او هر بوټي پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلی حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام ته د هغوی سپین ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همداو چې په کابل کې یې د ورڅکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتونو نوموونه ئیول شوي وُ چې د وړدکو څک ته منسوب او لاد خرڅي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د دوو ډې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې وُ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغونډې ښایسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې راننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه د یوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېرګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تېوله سیمه ورباندې په بل څ واړ وي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د رسره کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د زړو –

اندېښنو لوخرې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیامانه کړه اود نورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالا شاه محمود اود بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیتو – وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې ګولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکو ته رسېدې چیرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نود ټولو پام هغه خواته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اوډالو به د هغوی دلږې شیبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر اوخشم څخه ټوټه کړې- چا به بابیزه ایسته واچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه او یو بل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکړ اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېرګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربا ندې په بل څ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانوته مخ وکړ څاوه ویل وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د څکه ماموریتونه ترپلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډارو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانوکې دمه نه چلېږي اوهسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي ؤ دغه چوپتیاماته کړه اودنورو په نمایندګۍ یې ښوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دښوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په توګ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شامحمود او د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې لپاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولې وچلولې هغه ګولې الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې څوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې اوچې ترڅو ځمکې ته راورسېدې نود تولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اوداالوبه د هغوی دلږې شېبې دساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهراوخښم څخه ټوټه کړې- چا به بابیزه ایستوا چولې او یونیم به فکروړته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اوبلل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

ځرګنده وله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابه‌کل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدّین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱٤- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱٦- پخوانی والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او ځیني نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې په هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه‌ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاڅکي وړ سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکو پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم د اتضادونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې را وګرځوو. د غه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځنی مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خوغړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وګي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د-
ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نهي یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

د لوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلرې. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندینو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو دپاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انورخان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابرکل)، ٣- عبدالغني خان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان
مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیر احمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان
١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،
١٤- ملک شیر آقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پغماني والي اسمعیل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،
٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انورخان اکبري او نور.

د افغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خړ.
٢- ډګروال عبدالحق دشتی په زوی مشهور.
٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دوراخیلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دوراخیلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)

سېمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې - لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف وو چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې یې کولو او ورد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندي جرګه منو او ښایي ځپله کښې یې راوغوښتو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړل شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پرچک او ډېر بادوکي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، مخورې او مشرتوب سره
د ډېر وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او لېږ سیاله مقاومت
له اړخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارې دواړو غاړو ته توپک په لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر ځت
یو ټوله طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول. دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خو ډېر
دروند توپ دی- دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې څېنو
څېنو به یو له کواښه دکړ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی ویره او اضطراب یې درک کړي
وي په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ ښا جوړه له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پر دې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطايي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاتې شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر و د تعجب په سترګه
کتل خانګل د ناویو د ورلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هغه په هیڅ توګه د داسې مجلسونو نو خانګل د خپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېدا او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم نه دی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په منځ کې یو بل د روند ګوتو لوڅې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو په بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوائې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګروپ
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړي او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه وړ انتقام او
غچ اخلي، دغه ډول او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، څخوری او وشرتوب سره
د بېروزګي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت
له امله د دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک پرلاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و د اسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو د اخیال کاوه چې یو د اخوړه
درونده توپ دی- دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښوده چې ځینو
ځینو به یې له ګواښه ډک عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړه له
احوال ورورسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورنه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیا ئې شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په ویره او وارخطایي وکتل او ورته یې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېر و د تعجب په سترګه
کتل ځانګل د ناویو د ورلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د اسې غونډو او د خانګل ځپله موضوع رونیا کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وو چې د جرګې موټره
ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان- دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په منځ یو بل د رونډګو تلو څخه
سره وې- لږ ډول او بیا یو بل ته په کتو شول- د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو باوره او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوول. خو ښاغلی وجدي د ا
میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه څپلو ار خبرې وکړې ویې ویل چې ولې به خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګیا دي وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووېني او بیا هم دوی ګیا دي او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې څپله په ټول قوم کې وګرځئ او څپلو سترګو ووینئ چې د
خومونږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه
چور شول. بیا هم زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ښځې هم دا لوټ کو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربانديې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه رول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ باندې اوروي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې مونږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړ له
مخې سرټیټ او انسانیت ووښیو.
مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږ ونشو کړولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راو دې ښیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ څپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دا رولی دی خو تاسې هم صرف نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چکځ هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼی ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځي یو
ښوونځي چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړ وو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولي خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه ځپل وار خبرې وکړې وې ویل ځوا به خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دی وایي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی لګیا دی او د مرتجعینو ټاپې
په مونږ لګوي او س نو تاسې وویاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوې. عفوه
خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې ځپله په ټول قوم کې وګرځۍ او ځپله سترګې ووینئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ
چور شول. بیا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وړاندې راتلونکې ده. خو مونږ به د غه ړول
ستمګر و عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانګ او طیارې له لارې مونږ ته خپل زهرجنې دا سلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سر پټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لارکې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کیږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چیرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راو دې نسیي مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو اوریدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې له څه ناسته وه وی ویل مونږ ځپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دارولی دی خو تاسې هم صرف نه کړې سړکونه مو خراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځی او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دی.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله
عسکری چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیا ځې یو
ښوونځی چې خوځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړې او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دی.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
ځپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته ځپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هد لته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا وړاندې شو چې زموږ بنديان راخوشې کړې که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې کړل بيا به نورو خبرو ته هم سره کېښنو.

شورا هم هيله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي ويرېدل چې کني مجاهدين يې د برمته کولو خيال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلوا جازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قومندان علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده دابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان مايار د جرګې په نمايندګۍ د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پيمان يې مهم ټکي ياد داشت کړل اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورينو د خلقي کوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو مخامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوږه پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی نا ورباندې لري.

بيا يې وويل رېښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شوېدی. پيمان وويل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت باندې ملندې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټروڼکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستۍ غاړې او کله بيا کوا ښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټيلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان يې د وردګو د تنګي او سېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځي او اوږې بوځای وغورځولې غاړه يې تازه کړه چېه ستړګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښی ونبکي يې بوی خواته کوږ کړ ويې ويل د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هيواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل ؤ چې بېله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړۍ شرط داوړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړي که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراداهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به یې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده پر ټلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکی یادداشت کول. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې لږ یې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي کوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو خامخ کړیدي.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وکوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وړد کو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې نه کې، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهربانې

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وړد کو نه خپه ندی وړدګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیایې وویل ربینتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوهل شوی ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وړدګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وړدګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وړدګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانې ده چې قوماندان یې د وړدګو د ټنګي او سېدونکي محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نو رهم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وړدګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وړدګو ضامن یم وړدګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا ورو ځ او اوږې یې ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چپه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښی وښکی یې بوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وړدګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژمنا په اختیارکې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی. خوزما اله واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما اله واکه پوره دی زه وردکو ته ډهغې لوز وړکوم چې د بندیانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خوهېڅ خبره نشته.

خوله وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سنووڼځې دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري. ترڅو چې پرحکومت دوردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي بټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې دوردګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابرکړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خوداځل جرګې هېڅ کومه نوی خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې ژمون بندیان خوشې کړی شی بیا به مونږ چلې نوري غوښتنې ورانديکړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیايې طبق معمول علي شاه پیان له تهول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرارکړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابرکړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنې وچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. ددوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دکړان هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارمونږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکرلري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامورـ منصبدار ښوونکي ـ کارګرـ سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکوخلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده ـ که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو ـ خوشې کول او په پېشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی ـ د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او تنګ وکړی مونږ بالخصه نه غواړو یواځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرارکړ. داونځې دموسیٰ خېلو اوسېدونکي داکسا غړی عمر وردک چې د پښتیک ژلمي او د نوی مومند شلث پټلون یې اغوستی او بېښتې طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له ـ

ژما په اختیارکې وای ما به وردکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزماله واکه وتلی خبره ده څو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولوکې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی دهغوی په باب خوهیڅ خبره نشته .

خوله وردکو نه ژما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئوولیت ولري - ترڅو چې پرحکومت دوردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې دوردګو د بندیانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي .

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه . خوداځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرارکړه چې لومړی دې ژموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان ځخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به دکورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو ځخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی ځخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو ژیاتره خلک د ماموړ - منصبدار ښوونکی - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په بیړ پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې ژموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردګو د بندیانو د لست جوړول ژموږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به ژموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان ځخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره ښکاره دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تکلیف او انګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داونځي دموسی خېلو او سپېډونکي داکسا غړي عمر وردګ چې د پرشیک زلمي او د نوی مومن شلث پټلون یې اغوستی وو او بېتلي طلايي وېښتان یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوڅه وړاندې هم و. د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورځ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سر د زمو وپښتانو د لیرې کولو له یو جانانه حرکت سره دوږځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو وویل: ورځ کوله بشریت سره خیانت کېږي د یو سترجنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت ورځ کوکړې خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه اندازې کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورځ کو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورځ کو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورځ کوټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه غونازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورځ کو ته صبر کوي خو دا حوصله د پرداوام نشي کولای.

ماپار د عمر خبرې تر هغه ځایه چې ورځ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره شوې مخ ورواړاوه وې ویل: د عمر جان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمر خبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورځ کو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیا له سترګو نه د سر د وپښتانو د لیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او وروړ یې مدیر غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونځي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اونځي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانۍ پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د دغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړ خجوئ او ددې له پاره چې دور ځ کو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې خوشبیې د محه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې محه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چون نور ورځ کو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوشه ورانده هم د
روښنفکرانو (۱) په نمایندګي پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه د سردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت
سره دوړخو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګو له بشریت سره
خیانت کړېدی د هر ستر جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې
ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په
خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه اندازکې زیاته کړه: داخبره دروغ
ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي
وردګو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته
ونه ګوري د وردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - هم دغه ځوناز ولې دی چې
پر حکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا
حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ته هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران
بلل رد کړې او بو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په
قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی
په وسیله برابره شوې مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځیني
داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هیله ده پیمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې
رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه
غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سردو پښتانو د لیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور
یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو
(مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي
خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمي په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدینو) مشر توب کوي.

هدارنګه زموږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې
سید حکیم نومېږي نه یې سبه پېژنم لاس یې داشارې په توګه
هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونخي
کې زموږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان د اځل هغه پخوانی پیمان نه
و، په غوسه ناک د وغږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې
د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غځول غواړئ او ددې له پاره چې د وردګو
په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ
چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې
څه وویل؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل:
چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورڅو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې پې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د ورځو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د بېمنی معنا نلري؟

پیان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې را واخیست او ویې ویل، که چیرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم ورځ نیولی وي موضوع ژر ما ته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د ورځو نورو برخو لکه جغتو، اوبخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

همداسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اووبجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه به استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اووبجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کړی. له اووبجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وباسه پدې دومره موده کې ډېر کسانو زه پوره او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. اوپا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده نږه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې تر ځېځا همږه نه شو ټینګولی ځکه دا حل ځکه ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سختو د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له خان سره بیله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې پی بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پغشیر کې هم داشرارو (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاری کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بښمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبروته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هیواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د اجرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جوماټ کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهیږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای شي چې دیوه چپې نظامي حکومت ترتېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دوهړه موده کې ډېر کسانو زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا دیولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هیڅ هم زه ږه نه شو نېنګولی څکه دا ځل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نوځکه يې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدينو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له يولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدينو خپله فيصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبراغی چې سیمې ته يوه لويه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختيځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ دزما نخيلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله يو نامعلوم ځای ته روانېږو نورنو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ويرې پرده غوړولې وه. ډېر وارخطا وو. له دوی سره دا ويره وه چې مجاهدين به دا فکر وکړي چې جرګه يوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدين به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدين د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی دويرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئيس عبدالکبير په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ويره يې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ويل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدينو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی يې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې مفاهيمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ويرې او انديښنې د له منځه وړلو له پاره يې له هغوی سره له مطايبو ډکې خبرې وکړې او په سبا يې هغوی ته وويل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ريښتيا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدينو سره يو ځای شول ښاغلی عبدالجليل وجدي همغلته له مجاهدينو سره پاتې شو، اسمعيل خان ما يار هم وروسته د هجرت لاره ونيوله. خدايداد خان او ډېر نورو هم هجرت وکړ او يا له مجاهدينو سره يو ځای شول. او اوس يې کړ شمېر د مجاهدينو په ليکو کې ځای لري)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر يوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سياست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ ترې د خير توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران يا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پوليسو د قوماندان علي شاه پيمان په نوم يو ليک ليکلی چې تاسې ته يې درکوو ښايي دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی يوازې دومره اهميت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځينو مجاهدينو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي وُ خو مشرانو يې پرېښنو دل هغوی دا جرګه د حکومت يو خطرناک کوابش او توطيه ګڼله او دلايل يې هم وړاندې کول چې دغه جريان د جرګې په پيل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پيمان ته د ولس سرپېتي ليک وړاندې کړی شو د ليک له لوستلو سره د پوليسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ويل غومبسو وچيچه او په عصباني حالت کې يې د کاغذ په ليکونکي لفظي حملې وکړې او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ ليکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه يې جرګې ته ولوست.

ليک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پيمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتنې مينې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چکه ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنی ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چکۍ ولسوالی په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلی ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی ځنې غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو ورو مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شبو شبو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړۍ پوري مفاهیمو ځنې ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مثلاً غلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو. اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کتن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دوموره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د دغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروړلي او خو مشرانو یې پر ښتو دل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خولې پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته را وبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اولکه چې د جرګې غړو مونږ ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره پوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
ندونه یې سوری کړي اوجوماتونه او قرآنونه یې سوځولي - ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلي
وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی ؤ - دادیوه ریښتیانی افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو کوره په پښتو او پښتونولې کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د تود او پیغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع
قوم هم وي ، دومره کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي
زغملای خوښه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښوکې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو بیا په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼي په نظرکې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نوزمونږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ونه ړندې کړی شی او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا تو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تو او پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم د یوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی -
هماغسې خپلو ستړو مقامو ته ورانديې کړئ.

په پای کې بنا یې وایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانی دې برکت شه
د چک د سپین بیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ېرکوچنی دی.
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دا لیک دمتن په اوږد وجرګې پیمان ته وویل چې داسې ښده دوردګو
سپین بیري تاسې ته په درنښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوګانو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وراندې
وړو ستنه واخیستل بېرته میز ته راوګرځید سترګې یې راوایستلې او پرمېز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل ، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېږم

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و اوکه چې د جرګې غړو مونږ ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپټرونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره هیو شو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي
وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی و- دادیوه ریښتیاني افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو ګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د ننګ او پیغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي
زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ونو په تاسې اړه لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجنې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط
به هم ومنلي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تولو پیغور په ځان نه منو.

ګرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته مو شرح کړی دی -
هماغسې خپلو سترو مقاماتو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې ووایو چې دوردګي مظلوم او خپل شوي قوم به هیڅکله
هم دزور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چګ دسپین بیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ځارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان دماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی پدې دول د مخاطبولو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې دېر کوچنی دی.
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دا لیک د متن په اوږدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین بیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وروسته واخیستل بیرته میز ته راوګرځید سترګې یې را وایستلې او پر میز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لوړې سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهي غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا ایللو په اړه درټیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم رااخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګډنوال شوي دی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

شیم، څه چې مې ویلي هغه سره رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راتګ موږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېرلی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اند تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زموږ د بین المللي دښمنانو نیوونه به بغ شي او په خپلو لاریو کانو کې به وایې چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه:

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پرخوشحاله شوم زه د پرشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت تر بورګلوي او د ښمنی نلري - د دغې ضامن زه یم نورمو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو وویل:

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم . زه د وردکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځانمخ وکورم ، که د وی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چیرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې داځېږه ګوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دوهره اندیښنه لرم چې که چیرې وردګ ما مړکړي زمونږ دبین المللي دښمنانو ته به څې شي او په خپلو اړیکانو کي به ووایي چې وردکو د داخله وزارت دامنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې دننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

دپروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردکو د چګ سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط دویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه دپرېشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت ترېو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو ویل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هیڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو ، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هیڅ عقیده نلري منتهي غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډلو په اړه د رژیم د احربه هم د وردکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نړ او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغونو ډک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چټیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت ټکی یې یکلخته غبرولو - ټولي جنایات، شیونی، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتیلي وُ - او په همدې توګه یې د ځرخي پله په خونړی زندان کې د ډوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودني په تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولي وُ .

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آموا و اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري .

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه یې غمه کانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پر سفارت ورننیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلي وُ خو د روسانو غلچکی برید او کمین نیو نه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورپښمنو

زړېندي وراچوله .

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو غالفتونو او ګوابنو نه د هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله .

ورد ګوته یې له پخوا زره ډک وُ ځکه له ده سره یې دوه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګوني تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموبلي وُ له همدې امله یې د خپل یې جلب اقتدار له پیله په ورد ګو تانکونه او الوتکې وریارش کړې . هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې سټنګر ښکاري .

خو د جهاد د جذبې ښهېرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼي یې او ربل کړې وُ د احساساتو غرغړه ژغړونو په بله پسې د خو ځښت سیلابې موجونه تو پاتي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښي هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبه لې غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سید ونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي سېایي یوه جبهه ولري که څه هم په چریې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړو ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې .

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، ټوپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - کړد ونه آسمان ته وختل د ټوپونو له غورېږي سره ځمکه لکه د زلزلې رېږدېده - جازونو د اوربارا ن اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولۍ څخولې

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغونه دکې پاتې شول

وفادار شاگرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان
د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت
عدالت او مصئونیت بګنې یې یکنواخته غږوله - ځواني جنایات، نیونې، وژنې، وحشت
او دهشت یې پر تره کي ورتپلي ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي
زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تور لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په
نوم د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرماښیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه تر اباسینده د عزیز ولي سندره
د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې   د آمو او اباسیند همدغه اسره به
د ده سر خوري.

دغو یې د بد مرغې کودتا د خونړۍ سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر
څخه بې غمه ګڼلو د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسي
پر سفارت ورنیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خو د روسانو غلچکي
برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ترې ورو ورو د ورپسې نو

زړېندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ. له نورو کړدو د ننیزو غالفتونو
او ګوابنونو نه د هغه زړه تول ؤ. ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ
کې د مقاومت تکولو ته مخه وکړه ځوله.

ورد کوته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس
په خپلو کې د جنګونې ته یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی و او له همدې امله یې
د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په ورد کو تا نکونه او الوتکې ورباران کړې. هغه وخت له
مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن
چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه غوړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د
استبداد پرماڼې یې اور بل کړی ؤ. د احساساتو غرځېدونکي څپو یې په بله پسې د خوځښت
سیلابې موجونه توپاني کول. ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد
تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا
غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به تو له سیمه کې اعلان
وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري
د خوات او سپدونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې
وړ او د دې له پاره چې له خپلې سیمې ځپله دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په
چړیې او موشکش ټوپکو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیپټرندل
او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو
جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او
الوتکو مقابله پیل شوه - کړدونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېدو سره ځمکه لکه د زلزلې
رپېده - جاروېږد او باران اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

ښخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيانو نور هم د انتقام او کسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرو لمبو او د ګوليو په ږلې کې تور سرو زخميانو پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهيدو ورکې خمرې به يې ترنيمايي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدينو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه د کمنو شهيدانو او زخميانو له ور کولو وروسته په شا شول، تر څو نوي پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يو ځاينې سره نور هم پياوړی شو.

له پاسه د ليرې ليرې سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به يې يوازې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو تر شا د ورو ستې برې د سوبې او ډاډ د اميد ړڼا ښندله او د انتقام بڅرې ترې باديدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکې لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا چيغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربلې يې ورولې او هليکوپټرونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازيانو د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داوړ او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې ړوښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو همځولو سربښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه ښکاره شول خو چې لاس يې تش

ؤنو بيا:
او که خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې يې وبلولې.

د جنګ په لومړيو مياشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره بړو او کمرونو لاندې شپې تېرولې.

خو وروسته بيا داسې نه وه سپين ږيري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځايونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو ډېر مناسب وخت ؤ- مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به يې له يوې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مردک يخ کړل.

د جنګ زخميان د نږدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه ليرې ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ وېره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او پخه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وينو او اور فوارې اوشړ بغړاندې لمبې ختلې د هر کلي او هر کور- د هر بودا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړی کاروان بهیر غازیان نورهم د انتقام اوکسات د جذبو توپانې څپېو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو تر شا د دوستی برې د سوبې او د ژوند امید ښها ښندله او د انتقام بڅری ترې بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اوربڼلې یې ورولې او هلیکوپترونو د مجاهدینو د موټرو چلونو د پاسه راکټونه غوځول او ماشیندار یې چلول ـ جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورتلل ناممکن وګرځول ـ غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ ـ هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه ورښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ونو بیا:
او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول ـ کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه ځاله او ځانونه به یې ګوښه کړل.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده ـ دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تورو سرو له خوا به کلک هوډ او ټینګه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شیلې ځنه د جنګ، وینو او اور غوړ او ږبغړاندو لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ـ د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانی، بربادی

اومرګ انتظارته سترګې خښلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سرې به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات و چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه و. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او ړوسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود یې ازموېلی نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګو په تویان کې د تېښتې غنه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلي سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پر څمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ړمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېدې څکه خو پېښاورته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جهاتونو تا واخاني بنې تر ودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړه دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جهات د تبې سر او پېښاور بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم و.

خلک د پسرلي په تمه و او دایې نړه منلې وه چې دیغني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلېږي لېرې د داوړې غوړېدلي څادرته وکتل او بیا به یې په داومنه لهجه وویل چې یس وار دا د داوړې لمن ووېستوله شي بیا به کوري چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته غه دي تر ارغندي شاوخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریوسره د کوروتو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړی به ویل پرسرېې د کورچت او د ېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تړولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یوځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ټولې په مقابل کې به یوځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټې او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لاره کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او بسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازمویي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې عنه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې د سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سره هوا چلېده - پرځمکه د واوره ی سپینه برستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خواري وزګار شوي وو. هسې هم د کلو ژمې په بېکاري او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جهاتونو تاواخانې بنې تو دې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جهات د تبۍ پسر او پېټاو بند او به د هغې په لیدنو کتنو بنه کرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې زړه منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې انداز کې به یې ترلیرې لیرې د اوري غوږېدلې څادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه ویل چې یو وار د واوري لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بېرغ وږپېږي نو د کابل په فتحې پاته څه دی تر ارغندي شاوخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورځنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه وروکوټو ته د دغه ورموادو وړل
ورل سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ"
د سوداګرو توکي مالونه ضبطېدل.

په هغه وړ شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آموا او باسیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو څخه د ببرک ناره سوړې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا وو نو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لا دې ځکې هم دا اوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې خوروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړې وه خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي د وه ړي، رسوایي او شرمېدلي ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغونډه
شول او د مرکز لوري یې ونیوه ——— مرکز ته یې په بېړه بېړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
ماز یګر خواته د توپ پر پوچي څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برېد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د یو څو څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یو ځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیرونه داسې خپسې لاندې کړي و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کند کړی و؛
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو بریدو وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوکږ پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې ؤ او چې ځوکږ مامور به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلکږ د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنيو موادو له سختې کاختی سره مخ ؤ له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ مواد وړ په ورن سخت بنديز لګول شوی ؤ او پدې نامه چې «تاسي اشرار چاغوئ» د سودا گرو تول مالونه ضبطېدل.

په همدغه ورشرایطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او اباسيند سندرې او د هغه ستونې شلول يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرکږ نارې سورې پورته شوې او چې پر سبا يې خلکږ پيتا ووهنو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرکږ يې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سيمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ کېدونکی دی ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې ځوو ځې مسلسل دا اعلان او خبرتيا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژنئ او پر کړکيو به پردې ځړوئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی وړځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا وکوله کله به هم چې سرې د کابل راډيو نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدينو موقف ـ موړال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرکږ د رژيم او بادار وار خطايي دوه زړی ـ رسوايي او شرمېدلي ما ته جوتـــــه وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پراو پېټرول وشيندل شي.

اوس نو هيچا ته هيڅ ډول سوال او شکږ نه ؤ پاته ـ کافر روس پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لور ی يې وښيو ــــــــــــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او د راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازيګر خواته د توپ پر پوځي ځوکۍ د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو په ډېره قهرماني په نيم ستر واوره کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمر او د ډېره بريد وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکۍ زياتره برخې يې ونيولې.

له حملې مخکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د ځوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او فريضه ده چې د دغه تيري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې ټول بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خود هغوی ضمير يې داسې خپسې لاندې کړی ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی ؤ چې بېرته راکرځېدل يې ناشوني ؤ.

مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له منځه تللو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو بريد وتو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خود روسي پوځونو وحشيانه يرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړي څکه له روسي يرغل سره مقابله روانه وه دوی د اهم اتکل کړی
چې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړي جګړه به دوام پيدا کوي،
هلته روسانو د بيرک په واسطه يو لړ ماشومان ترلاس لاندې ونيول او خوځا هدينو
ته د هغو ماشومانو د اجرا يو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژيم د لوانو خوړو لو ماشومانو ته د پېره پراخت اورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کيمياوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسيمې ګرد استوګن په سيل يا سرطاني ناروغيو اخته کيږي - داسې وسلې يې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی يې شي پدې ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې د يوې سيمې وګړي د يوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سيمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نيسي.
داسې ترپيه شوی سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند ؤ چې د زعر بله يې درېنډوه، ددې په څنګ
کې يې د تزوير دامونه هم غوړول او هغه داچې اوس قدرت د پرچم ولي ته رسيدلی
داد خلقيانو غوندې وحشيان ندي چې وژنه او جيل ته واچوه - دا سياري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقيانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه ليدلي په غمونو
کوروونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقيانو له وحشيانه اعمالو تجربه هم لري - په دې
بيرک د يوه غټ جنرال زوی دی له خلقيانو سره د پرچميانو مخالفت هم له همدې
امله ؤ چې د هغوی د وحشيانه اعمالو او وژنو نيونو مخالفت يې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لسړی ترپيوه وخته ختمه کړه ورځ ګورته له کابل
څخه د غذايي اونورو لوی مرستيو مواد ولو ورلو څخه بنديز ونه لیرې کړی شول.
خودولس په مغزو کې د «روسي راغلي» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په يوه اسلامي هيواد تيری کړی او س که روس دوی ته د نيوبارک
او پاريس غوندی ترقي هم ورکړي دوی يې نه مني - نه يې پرېږدي، مقابله ورسره
کوي، وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تيری هيڅ ډول توجيه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دين او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند يې
نيولي هلته يې جوماتونه ورانې کړي او په هوټلونو او شرابخانو يې بدل کړي،
دغو خبرو او پيښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نيولی ؤ چې د ديپلوماسۍ څخو
د سياست لوبو او ماشومانو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتيا هم چې د ولس په
حافظه د پېره غښتلې وې.

اوس نو د نراو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي يرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی يې هيڅ کله نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د برېښې پرضد
يوه کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکی قيام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله
او مقاومت چې برې يې په تقدير کې کښل شوی ؤ.

سنبه چمتو کړې څکه له روسي ججنز پوځ سره مقابله ته روانه وه دوی داهم اټکل کړې ؤ چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړې به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ذبرګ په واسطه یو لړ ماموریې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مامورو اجرایو څه فرصت په لاس ور کړ.

رژیم د لوانزو خوږ ولو مامورو ته د یره پراختیا ور کړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په څخبنه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ور سره دي چې دیوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ور سره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند ؤ چې د زور پله یې دریدلي وه، د دې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی دا د خلقیانو غونډې وحشیان ندې چې وژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلي په غمو غمو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. په ځيله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله ؤ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړې تر یوه وخته ختمه کړه ور د ګوته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو ور لو څخه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غونډې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ور سره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیرې هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی ؤ چې د دیپلوماسۍ کړشمو د سیاست لوبو او مامورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نراو ښځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې ؤ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم داسې میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوې په شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپڅن آسمان پر ویر پتمن وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپڅنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وږ پښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوږتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښمنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راګنډولو او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښې وو - اوږد و سوچونو او بوږنو وونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پښېمنې په چړګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وې - د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوې سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوبجن ویره پخپله غېږکې نغښتې دي او یواځې همدا ستړیا او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې ځنې ته داړې جنګې کړې او پرېږلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره یو بله ستړیا ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمخو د هغوی پر اوږو د دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده اوږه ولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دویالې غاړې ته راتلل، داو بو ناارامه وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خواږ ژوند یې یوه بله غموونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوبجن آسمان پر وړېتهس وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوبجنې شپې په سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځوانۍ ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښمې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې رالنډ ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پېشمنې په چرګ بانګونو کې هغه ځوانې کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مری بوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ ورپواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو . داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانو سره کوټې نه خوځېږي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوځښ ویرې پخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرهرې تازه خیالونه یې ستړې پتهې داوړ دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او ځپلو ته را د بره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو د دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده اوږه هولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داود اسه له پاره کلیوال یو پر یو د وپالي غاړې ته راتلل ، داوبو ناآسنه وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوله ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ ور اضافه کوله په لنډه شپه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ ده شو- دعاگانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځلې وهلې پوره نه وې غوړولې چې کرسهار شو
دا کرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرگې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې درانګ دا څو ورځنی اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره ترماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه تر نه لاندې باندې کوله.

سترگې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي - له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره خبره
ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وټېټي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول - کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو ججورې یې ډکې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، ځیلې یې کش کړې - ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ډگر منکاره و او د قربانۍ او ازموینت میهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت نیرېکوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي - حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم. ...

هرڅه څرگند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه د ښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنگر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل -
دوړې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق د ښمن
پتنگانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډگر ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده و، ځواو قوي قدمونو لنډه وله چې منزل
یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د ځپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
گولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په -
غورځېدو راروان و یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه د انسانانو یو
څپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنگ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تیږه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځلېږ وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړهار شو
دا کړهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي دراتګ دا شور ځنې اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره ترماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تابه ویل له هر یوه سره خبره
ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندره ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وښوروي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې د کې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکړل، خپلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ډګر ښکاره و او د قربانۍ او ازموینې میدان راډېرو. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غېږې کوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي. حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېځلې او ښخه وه. د دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولله ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل.
دورې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د شمې
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړا روان دي د خونبې ډزې کوي
او د ساتیرې ښخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده و، څو او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمه یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په
غورځېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا ته اخیستی وه. د انسانانو یو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړې غړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغوړېدل او مزایل په غړمبېدو شول، سيمه د اورلمبه شوه د کوليو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار ورکه کړې وي دوړې شوې، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولې آتشي [illegible] نیپام [illegible] او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و لکه چې ځمکه یې ستوله په بل ځ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوندۍ دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیر راماتۍ و. او په هره غونډۍ او هرخوړ کې پنډ و ونن له ډېرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنده وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځ فرقې او غونډ اړولي وي.

بناپي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غوراوي مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او دبري تر درشل هد و رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل ډېري ځکې وپېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندی چې د پوځي زیرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

د دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان رسوي.

ګولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او هزایل په غرمبېدو شول، سیمه د اورلمبه شوه د ګولیو بزلی او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه ګردجنه فضا کې د خپل سفر لار ورکه کړې وي. دوړې شوې، لوګي شول نه د یو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدل او پېژندل شوای.

جیټ بمبارې ګولۍ آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې [محشر جوړ کړی و] لکه چې ځمکه یې سوځوله په بل غ اړولې وي هر سړی فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اورول او کوماندویي پوځیان یې کوزول تر ماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر لمات ؤ. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پښه وونن له دېرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دېره به چې سرې ولیدل شوای نو وبه سوځېده او پوځي به تر یا جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې ځانګړي او غونډ اړولي وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا سترګو لیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غوراو او ومقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل ډېرې ځکې وپېښې او ستونزې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزورۍ کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستړاو وحشي قوت په کونډو وکوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او مخېلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل لارښانه تر و رسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر ستر که سمه نه ښکارېده - د بارو دو
سوې بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو ږغ ,
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خوږېږي بهېدلې - سږو نه ستې کېدل -
سینې غلبېل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله .

نن ورځې وې - او ورونه وو - لوګي ؤ او د بارو دو سوځنده بوی . نن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ ؤ ، د جنګ ؤ ، د ډغرې ؤ ، د شهادت ؤ ، د برېد ؤ ، د یرغل ؤ ، د
بم ؤ ، د ټانګ او توپ ؤ ، د زخم ؤ او د تپ او پرهر .

له کومې پرتې ، له کومې نو برې او له کوم لورې به چې د ټوپک د ږغ هلته
به بیا اور بل ؤ - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به ؤ - هلته به بیا نه بوټی
پاتې ؤ نه کس او نه ونې - هغه ځای به سور اور شو ، لمبه به شوه لوګی
به شو او وران او ویجاړ .

د هر سړي دا خیال ؤ چې تر دغو بمبارو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یواځې دی ژوندی دی ، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږغ او د ندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې .

هلته چې د هر د ژوند خوب مرګ ؤ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د ږېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه .

هلته چې د دښمن د بمونو ، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ږنو ږغ هم همدا ور چلېدې او همدا یې
ژبغړانده لمبې یې ښندلې .

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم ؤ او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه ؤ .

هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلارې سر ښندونکي د وطن له مینې
سرشار ، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته بله لار ، بله اسره ، بل لوری او کوم درنه لیده -
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوری یې
د شهادت په طرف ، دوینو تویولو پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه ،
درانده او جوړ من قدمونه اوچتول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکې کتهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ، ج ، د رضا ګټل ؤ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه .

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او بې کړ او پوځل بیا یې ثابته کړه ، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي .
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي .

... او هغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تور دود ولاندې کړې وه - دلمر ستر که سه نه ښکارېده - د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هري خوا داو رباران او د ګولیو باران
اورېده په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوندو هستي لاندې کوله.

نن ورځ وه - اورونه وو - لوګي وُ او د بارود سوځنده بوی، نن هر خبره
او هر تصور د قرباني وُ، د جنګ وُ، د وغړو وُ، د شهادت وُ، د برید وُ، د یرغل وُ، د
بم وُ، د ټانک او توپ وُ، د زخم وُ او د تپ او پرهر.

له کومې ونې، له کومې دېرې او له کوم لورې به چې د ټوپک د زړښو هلته
به بیا اور بل وُ - د بمونو باران او د ګولیو د ندو کار به وُ - هلته به بیا نه بوټي
پاتې وُ نه کس او نه ونې - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لمبو لوګي
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وُ چې تر دغو بیا ره یې او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یوازې د ژوندي دي، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په باران او دنده وکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ ته د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د دوی
لړ مقاومت قیمت د سر ختمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریڅو د دښت خپرونکو پروپاګنډونو ټول یې هم همدا ورچلېدې او هدایې
ژبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د ختمي نابودۍ نوم وُ او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

هلته او په همغه ځای کې د خدای دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له دغې او مقابلې را د چخوا بله لار، بله اسم، بل لوری او کوم ړنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توبیو یې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه
درانده او جاودنې قدمونه اوچتول - داور لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې بیکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل وُ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قرباني له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتیرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا یې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر یې چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلې ماتې تاریخ یې اغږ
کړ . او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
مړ لمبې سړې کړې .

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندانه ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه ، داسې لکه چې قدرت یې خپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې د دوی له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار .

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه .

سړی حیران شي - اوس هم پېدې سر نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی .

دغه جنګ سهار لا څه مهال و نښت - الوتکو د وسپنو اور او وریا ران
پیل او اوتانکونو ، د ګولیو بارانو ، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او توږلوکي ، کرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې ړا بېدلې خو خدای دلاره دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګونډه له ماښې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په ټټر
کې سره شوه .

ژړې یې پر تالو پوړې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکونو بارونه چلېدل .
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته نخاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده . د دوی نظرونو نور لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو .

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - د راکټ او د هشکي مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - بیل یې
خلاص کړ او په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې .

د دښمن الوتکو ، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشو کړی - د کومک غابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ن خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې .

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوایوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل : "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکي او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شګو لاندې ... کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هلاک ته نږدې کېدونکي یو : ..."
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نهېدلی کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر بانډې چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلې ماتې تاریخ یې اغږون
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
پر لمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندانه ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت یې خپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستړې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل او او ټانکونو، د ګولیو زلې، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سوړلو کې. کرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
دبرو پر ځېږ چپاوېدلې خو خدای د لاړې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تهتي
کې سړ شوه.

ژبې پر تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته غاغ خپلې دارې را بیستلي وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو پر لېرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لپاره وو.

تردې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین ؤ چې دردې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - د راکټ او د هشکي مرمۍ - خلاصي
شوي وي اوس له هغوی سره دا فکر ؤ چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې - بېل یې
خلاص کړا او په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک غابرې چالانې وې - د سرپوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د تول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې وتر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی ؤ او که یو ځل بیا نه خپره
شوی وای نو بیا خو دغه بټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې ؤ - زر زر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «.... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکي او راکټ مرمۍ خلاصي
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې ... کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوري هلاک ته نږدې کېدونکي یو....»
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نږدې لي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا یې ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویني شوی. دومره زړه، دا سې مطمئن او داوړ باوري لکه چې د هیڅ کوم او خطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راوړسېدې. په نوي بنه او خوښي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلور دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې وروورو د سنګر دړې کار بدلی.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مرد کو نالی ډېرې پرتې وې. د هر شهید ځنګ ته د تشو مرد کو انبارونه پراته وو. تراوسه هم او سپې او تشو نالیو هلته پر د ډېرو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته او س دغه و یارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوبند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

> ډېري د غیرت کسې یې خوله کښې د هر زخم دی
> چا ویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library